

Nr 27.

Av herr **Holmberg m. fl.**, *angående ändring av kommunalskattelagens bestämmelser om rätt för skogsarbetare m. fl. till avdrag för vissa fördyrade levnadsomkostnader.*

Under de senaste åren ha statsmakterna vidtagit åtgärder av olika slag för att skaffa arbetskraft till avverkningar och skogskörslor. Det har bl. a. visat sig nödvändigt att av statsmedel ge ganska betydande lönetillägg för att få folk till skogarna, och detta har på ett annat sätt än tidigare aktualiserat frågan om skogsarbetarkårens levnadsbetingelser överhuvudtaget. Erfarenheterna under kriget visa nämligen att de flesta undvika denna förvärvsmöjlighet om något annat arbete står till buds.

Tillgången på arbetskraft i skogarna beror utan tvivel främst på vilka löner som betalas. Andra omständigheter inverka emellertid också. Skogsarbetet är tyngre än de flesta andra sysselsättningar och måste utföras under mycket svåra förhållanden. Skogsarbetarna måste avstå även från de rimligaste anspråk på bekvämlighet, bostäderna äro vanligen dåliga och riskerna för sjukdom och olycksfall mycket stora o. s. v. Men därtill kommer, att arbetarna inom denna näringsgren också måste vidkännas betydande extra kostnader för inkomstens förvärvande.

Levnadskostnaderna fördyras därför att arbetet vanligen försiggår långt borta från ordinarie bostadsort. Utrustningen med kläder föranleder stora extra kostnader, som andra grupper inte behöva vidkännas, och kosthållet fördyras inte bara därav att skogsarbetarna ofta måste leva på matsäck utan också därav att skogsarbetarna böra äta mera än andra för att stå ut med sitt tunga arbete. Det sistnämnda har fastställts inte bara erfarenhetsmässigt av alla som känna skogsarbetarnas arbetsförhållanden utan också genom vetenskapliga försök. Bland annat ha sådana undersökningar nyligen företagits i Finland, och resultaten härav refereras i tidningarna såsom bevis för att skogsarbetarnas yrke är det "kroppsligen mest krävande av alla". Samma erkända faktum är också anledningen till att skogsarbetarna medgivits rätt till mycket större livsmedelsransoner än andra grupper.

Det borde därför vara självklart, att skogsarbetarna skulle ha rätt att från sin skattepliktiga inkomst göra sådana avdrag, som motsvara dessa extra kostnader för inkomstens förvärvande. Därvidlag finnas emellertid inga klara bestämmelser, och den prövning som verkställes av lokala skattemyndigheter utfaller mycket olika. I vissa län medger man sådan avdragsrätt för gifta skogsarbetare, och detta motiveras då med den merkostnad som uppstår för dem på grund av att de måste vistas borta från hemmet. Här förbiser man alltså helt det vägande skälet, att alla skogsarbetare ha större utgifter för kosthållet än andra grupper.

Inom andra län godkännes avdrag med varierande belopp för alla skogsarbetare, men på många håll medgivs icke några sådana avdrag.

I anvisningarna rörande kommunalskattelagens avdragsbestämmelser sägs det, att avdrag för resor och ökade levnadsomkostnader får göras av den som i tjänst verkställt resor *utom den vanliga verksamhetsorten*.

Dessa anvisningar äro uppenbarligen inte tillräckliga för att ge skogsarbetarna en oomtvistlig rätt till sådana avdrag som förut nämnts. För andra grupper inträder som regel rätt till avdrag, om resor i tjänst företagits utanför *bostadsorten*. Men när det gäller skogsarbetare ger man begreppet "vanlig verksamhetsort" en helt annan betydelse. En skogsarbetares "vanliga verksamhetsort" anses som regel vara åtminstone hela hemsocknen, och taxeringsmyndigheterna ta vanligen inte hänsyn till att han inom detta område måste företaga resor på många mil och vistas utom bostadsorten i veckotal. Därtill komma, såsom tidigare anförts, de skäl, som tala för att skogsarbetaren borde tillerkännas avdragsrätt för ökade levnadsomkostnader inte bara jämfört med de kostnader han har under verksamhet i sin bostadsort utan också för de ökade kostnader, jämfört med *andra grupper*, som han måste vidkännas på grund av att skogsarbetet är så krävande.

Under hänvisning till vad sålunda anförts föreslås,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om proposition med förslag om sådan ändring av kommunalskattelagens bestämmelser rörande avdrag från intäkt, att skogsarbetare och med dem jämförliga arbetargrupper tillförsäkras skattefrihet för sådana fördyrade levnadsomkostnader som ovan sagts.

Stockholm i januari 1946.

Helmer Holmberg.

Gösta Kempe.

Axel Nordström.

O. F. Persson.
